

Sväté Premenenie nášho Pána Boha a Spasiteľa Ježiša Krista (06. august)

Tento sviatok je jedným z dvanástich veľkých sviatkov byzantského kalendára a pripomína nám premenenie Ježiša Krista na hore Tábor. Tu ukázal svojim učeníkom, svoju slávu.

Tento sviatok je považovaný v Cirkvi za dôkaz, že Ježiš Kristus je skutočne Otcov odblesk. Ježiš vyviedol na vrch do samoty Petra, Jakuba i Jána a tam sa pred nimi premenil. Ježišova tvár žiariaca „sťa slnko“ poukazuje na bázeň pred Bohom. Ľudské oči nie sú uschopnené na priame hľadanie do slnka. Podobne musia „sklopiť zrak“ pred premeneným Ježišom aj apoštoli. Odev biely „ako svetlo“ hovorí nielen o čistote, ale aj o Božej blízkosti. Podľa starozákonného myslenia sa k Bohu nemohlo priblížiť nič nečisté, teda spravidla ani každý človek. Za dôsledok priameho kontaktu s Bohom sa pokladala smrť. Ježiš je týmito obrazmi predstavený ako ten, komu sa má preukazovať božská úcta, a ktorý sa nachádza v Božej blízkosti. Oproti starozákonným opisom však badáme aj dva rozdiely. Svedkovia tohto zjavenia nehľadajú na kohosi „ako Syna človeka“. Vedia, že pred nimi stojí ten istý Ježiš, ktorého poznajú. Toto „premenenie“ u apoštolov ďalej nevzbudzuje hrôzu, ale pokoj a radosť vyjadrené aj samotným zvolaním: „Pane, dobre je nám tu.“ Keďže Premenenie Pána je v Novom zákone opísané až trikrát, môžeme usudzovať, že v prvotnej Cirkvi bolo považované za veľmi dôležitú skutočnosť. Začiatok slávenia tohto sviatku siaha do 4. storočia, kedy svätá Helena dala vybudovať na hore Tábor chrám zasvätený sviatku Premenenia Pána. V 6. storočí sa už tento sviatok slávil v celej východnej cirkvi.

Bohoslužobné texty sviatku spájajú Premenenie Pána s jeho utrpením, v nadväznosti na evanjeliové rozprávania: v oboch úryvkoch ide o výstup, či už na vrch pri premenení, alebo na kríž pri

umučení. Padnutie učeníkov na tvár pred premeneným Kristom je aj liturgickým postojom Cirkvi pred ukrižovaným Kristom. Učeníci v poklone pri nohách Premeneného sú učeníkmi, veriacimi, ktorí sú v poklone pri nohách Ukrižovaného na Veľký piatok.

Slávne Premenenie Krista na vrchu Tábor je tiež predobrazom jeho Vzkriesenia, v ktorom sa oslávený Ježiš Kristus odhaľuje anjelom a ľuďom. Tropár sviatku približuje tri momenty zo Svätého písma: zjavenie Boha Mojžišovi v ohnivom kre; Premenenie Pána a Kristovo Vzkriesenie. Sviatok Premenenia Pána ako jeden z veľkých sviatkov má jeden deň predprazdenstva a sedem dní poprazdenstva.

<https://grkathes.sk/>

Uspenský pôst – Spasivka (01. - 14. august)

Pôst pred Zosnutím Bohorodičky či *Pôst Bohorodičky* (z cirkevno-slovanského *Bohorodičnyj post*), trvá dva týždne. Tento pôst je posledným pôstnym obdobím liturgického roka v byzantskom obrade, ktorý sa v Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku na rozdiel od cirkevného roka v latinskom obrade končí posledným augustovým dňom. Veriacich má pripraviť na posledné dva z dvanástich veľkých sviatkov cirkevného roka, ktorými sú sviatky Premenenia Pána (6. august) a Zosnutia Presvätej Bohorodičky (15. august).

Zmienku o štyroch pôstnych obdobiach, ktoré sa v našom obrade zachovali dodnes a ktoré viac-menej zodpovedajú štyrom ročným obdobiam, nachádzame už v polovici 5. storočia v jednej z homílií sv. Leva Veľkého: „*Cirkevné pôsty sú rozdelené v roku tak, aby každé ročné obdobie malo predpísaný zákon zdržanlivosti. Preto je pre jar jarný pôst – Štyridsiatnica, v lete letný pôst – na Päťdesiatnicu, jeseň má jesenný pôst – v siedmom mesiaci a zima – zimný.*“

Pre zaujímavosť môžeme spomenúť, že pôvodné predpisy tohto dvojtýždňového pôstneho obdobia boli veľmi prísne a v podstate kopírovali predpisy Svätej Štyridsiatnice. Boli teda omnoho prísnejšie než Petro-pavlovský pôst či Filipovka.

Napriek tomu, že Uspenský pôst z nášho liturgického roka nevypadol a je jeho stálou súčasťou, v našej Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku momentálne nie je záväzný a ako gréckokatolíckych veriacich nás tak počas neho nezaväzujú pôvodné prísne pravidlá. Zároveň je však potrebné dodať, že táto pôvodná prax Cirkvi v sebe ukrýva určitú duchovnú i psychologickú múdrosť,

vyplývajúcu z poznania ľudského vnútra, ktoré v chaose každodennosti často zabúda na to, čo je v živote najpodstatnejšie, a potrebuje tak, aby bola jeho pozornosť neustále upriamovaná na dôležitosť a krásu života s Kristom obzvlášť pred dôležitými a veľkými sviatkami.

Blížiaci sa Uspenský pôst tak aj v tomto roku sústreďuje našu pozornosť na posledné dva veľké a dôležité sviatky nášho cirkevného roka, ktorými sú sviatky Premenenia Pána a Zosnutia Presvätej Bohorodičky, ktoré vo svojej najhlbšej podstate poukazujú na zmysel a cieľ existencie kresťana – premenenie sa alebo zbožštenie, a teda úplné pripodobnenie sa Ježišovi, a prechod do večného života bez konca v Božom kráľovstve. Ak si počas tohtoročného Uspenského pôstu čo i len na chvíľku spomenieme na tieto dôležité a krásne skutočnosti, tak toto krátke pôstne obdobie splní v našom živote svoj účel a skutočný zmysel.

<https://www.vaticannews.va> S. Jackanič SJ

Farská opekačka a farský tábor

V sobotu 08. júla sme sa stretli na farskej opekačke na Kvašnej vode. Počas tohto horúceho letného dňa sme si vychutnali krásu spoločentstva v nádhernej prírode. Taktiež deti a mládež sa zabavili rôznymi hrami, ktoré si pre nich pripravili naši animátori.

V dňoch 11. – 13. júla sa deti a mládež z farnosti Prešov zúčastnili farského tábora v Ľutine. Tieto tri dni boli plné modlitby, zábavy a športu. Spoločne sa vyše 30 účastníkov dozvedelo viac o zjaveniach sv. Mikuláša v Ľutine, o živote našich mučeníkov či o živote Presvätej Bohorodičky. Zároveň sme tento čas využili aj na vzájomné spoznávanie sa, či na stretnutie s Kristom počas svätých liturgii. Ďakujeme Bohu za požehnaný čas.

Už teraz vás pozývame a tešíme sa na ďalšie spoločné chvíle našej farskej rodiny !

KONTAKTY

o. Daniel Galajda : **0904 854 868** (farár)

o. Jakub Jurčišin : **0904 360 565** (kaplán)

Kancelária: **051 773 46 25**

Sakristia katedrály: **0904 738 650**

Úradné hodiny: **Po 9:30 – 11:30 | St 9:30 – 11:30**

	Liturgický program	Sväté liturgie a úmysly
24.07. Po	Svätí mučeníci Boris a Gleb, pri svätom krste nazvaní Roman a Dávid Svätá veľkomočenica Kristína	5:45 + Volodimir 7:00 + Anna 16:30 na úmysel
25.07. Ut	Zosnutie svätej Anny, matky presvätej Bohorodičky sväté Olympiáda a Eupraxia	5:45 + Ján 7:00 + Peter 16:30 * Božena, Anna, Marta
26.07. St	Svätý hieromučeník Hermolaos a spoločníci Svätá prepodobná mučenica Paraskeva	5:45 + Ján 7:00 + Anna 16:30 + Michal
27.07. Št	Svätý veľkomočeník a uzdravovateľ Panteleimón Svätí Kliment, sedmopočetníci Cyril, Metod, Gorazd, Kliment, Naum, Sáva a Angelár	5:45 + Ján 7:00 + Ján 16:30 + Juraj, Mária, Ján, Alžbeta, Ján, Mária
28.07. Pia	Svätí apoštoli a diakoni Prochor, Nikanor, Timón a Parmenas	5:45 * Táňa 7:00 + Anna, Juraj, Emília, Vincent 16:30 + Andrej, Anna, Mikuláš
29.07. Sob	Svätý mučeník Kallinik	7:00 + Juraj 17:00 * Jaroslava /po liturgii Večiereň
30.07. Ned	<u>Nedeľa 9 týždňa po Päťdesiatnici (8. hlas)</u> Svätí apoštoli Silas, Silván a spoločníci	5:45 + Ján / po liturgii Utiereň 8:00 za veriacich farnosti 10:00 na úmysel 12:00 na úmysel 17:00 * Jaroslava, Michal <i>po liturgii Večiereň</i>
31.07. Po	<i>Predprazdenstvo Vynesenia Pánovho Kríža</i> Blažená prepodobnomučenica Zdenka Schelingová. Svätý a spravodlivý Eudokim	5:45 + Ján 7:00 + Peter 16:30 * r. Kendrová, r. Kendrová
01.08. Ut	Vynesenie úctyhodného Pánovho Kríža Siedmi svätí makabejskí mučeníci, ich matka Solomona a starec Eleazar. <i>Začiatok uspenského pôstu</i>	5:45 + Imrich, Daniela 7:00 * Marta 16:30 + Michal
02.08. St	Prenesenie pozostatkov svätého prvomučeníka a archidiacona Štefana	5:45 * Ladislav 7:00 na úmysel 16:30 + Vincent
03.08. Št	Naši prepodobní otcovia Izák, Dalmat a Faust	5:45 na úmysel 7:00 + Peter 16:30 + Alžbeta
04.08. Pia	Siedmi svätí mladíci z Efezu Svätá prepodobná mučenica Eudokia	5:45 na úmysel 7:00 na úmysel 16:30 + Peter
05.08. Sob	<i>Predprazdenstvo Premenenia nášho Pána Ježiša Krista</i> , Svätý mučeník Eusignios	7:00 ružencová 17:00 *Danka, Juraj /po liturgii Večiereň
06.08. Ned'	<u>Nedeľa, Sväté Premenenie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista</u>	5:45 + Marta / po liturgii Utiereň 8:00 za veriacich farnosti 10:00 na úmysel 12:00 na úmysel 17:00 + Vladimír, Dávid <i>po liturgii Večiereň</i>

na úmysel = na túto liturgiu ešte môžete dať zapísať svoj úmysel v sakristii katedrály